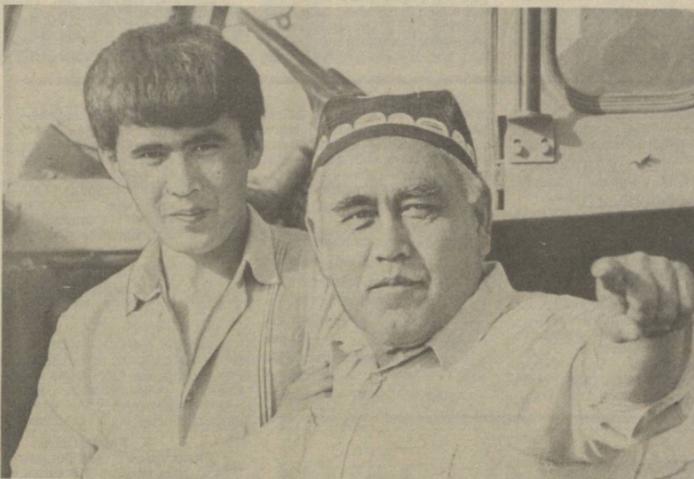

РЕСПУБЛИКА ДАЛАЛАРИДА

МЕХНАТ АВЖИДА

Республикамиз қишлоқ меҳнатчилари ҳаётида қизғин пап-ла давом этмоқда. Бир тенис ўқириб олганга ўза нисолларини парваришлаш, озуқа экинларини ўриб олиш, пилла қуртин боқиб ва бошқа ўқушлар тобора авж олдирилмоқда. Дала ишларини ўз вақтида адо этишда деҳқонларга авиаторлар ҳам яқиндан кўмак беришляпти.

отряд область хўжалиқларидаги бошоқли экинларни мина-рал ўқитлар билан озиклантиришда қатнашляпти. Ҳар бир эки-паж кунига 300 гектар ерни ишловдан чиқармоқда. Чапдаги суратда АН-2 самолёти командири Геннадий Змицов зенно командир Анатолий Евтихов ва маҳаллий аэродром бошлиғи Қарши Тангиров билан Чирочки районидagi Охунбобоев ном-

ли совхознинг ишлов бериладиган майдонларини картадан аниқлаб олаётган пайти тасвирланган. Калинин районидagi «Иванов» совхозида жавдари ва беда ҳосилини ўрши ушоқлик билан давом эттирилмоқда. Ун-да суратда эса ўрним-ғиммида пешқадимлик қилётган ме-ханисорлардан Раҳим Аҳмедов ва Эркин Ғўйибоевларини кўриб турибсиз.

Ш. ШАРОПОВ (ЎСТАГ) ва Н. МУҲАММАДЖОНОВ фотолари.

ТУРГУНЛИК даврида йўл қўйилган камчиликлар оқибати ва сабабларини барта-раф қилишда мамлакатда таъбирнаётган кўпгина инженирлар малакаси замонавий талабларга жавоб бер-майди. Бунинг сабабини аниқлаш учун инженир-тех-ник ихтисосликлар ўқув пла-нига мурожаат этиляпти. Мазкур планларга асосан дастлабки курсларда бўла-жак инженирлар фундамен-тал фан асосларини чуқур эгаллашлари лозим. Бироқ олий техника ўқув юртал-ларида таҳсил қўраётган тала-баларнинг фундаментал фан-лардан бўйича таъбирғарлиги қониқарли эмас.

ҳал қилаолмаган вариантлар синовдан ўтмади деб ҳисоб-лашчи ва қайтадан тузиб, уларни яна синовдан ўтқа-зиш лозим. Базъан, олий мактаб ўқитувчилари рас-миёт нўқтани назардан ўтқа-зиладиган бу синовни эрта-роқ тугаллаш мақсадида «си-новда қатнашган ўқувчилар-нинг ярми ёхуд кўпроги ва-риантларини ижобий ҳал эт-ди» қабилда ҳужжатни рас-миёлаштириб қўй қолдылар. Мактаб раҳбарлари эса ўз ўқувчиларининг билими бо-рича мактабдагилардан юқори-роқ эканлигини «намоён» қи-лиш мақсадида бу ишга қўриладиган малакаси ра-маккаси билан малакаси паст му-тахассислар, хусусан кон-спект ёхуд справочникка қар-аб олгандан сўнг ҳам бе-мур хасталигини тўғри аниқ-лай олмайдиган ҳаласавод врачлар чиқишига қўмакла-шишнинг дебоҳасидир.

Бундан ташқари физика ва математикадан ёзма и-тихонлар бир неча гуруҳга абитуриентлари учун бир-галликда эмас, балки алоҳида хонада ўтказилса, ёзма и-тихон бўлган ёшлар учун ҳал этилиши шарт. Бир неча йил муқаддам қишлоқ районидagi мактаб-лар физика ўқитувчилари-нинг билим савияси синов-дан ўтказилди. Мактаб фи-зика программасининг 6—9 синфларига оид бўлган ўр-тача қийинликдаги турат масалани ҳал этишга уч со-ат акратилди. Ўқитувчилар-нинг уйда эртаги дарсга таъбирнаётган малакаси ба-рича китоб ва справочниклар-дан фойдаланиш руҳат этил-ди. Натияжада 23 ўқувчи-дан фақат иккитаси «тўрт» баҳо, 21 таси эса «уч» билан тақдирланди. Бу нарса ўрта мактаб ўқитувчиларини тай-ёрлаш ва малакасини оши-риш таъбирғарлиги ҳам эъти-бор бериш кераклигини та-кид этди. Ўшундан, фи-зика, математика каби фан-лар ўқитувчиларини респу-бликамиздаги барча педаго-гика институтларида эмас, балки уч ёни тўрт олий ўқув юртида таъбирлаш кер-рак. Институтларнинг фи-зика ва математика факультетларининг юқори малака-

Дунё воқеалари СОЦИАЛИЗМ ВА ТИНЧЛИК ҚАЛҚОНИ

ЕР юзида тинчликни сақ-лаб қолтириш, ядро ҳалокати-нинг олдини олиш инсоният олдидаги энг муҳим вазифа-дир. Қардош халқлар ком-мунистик ва ишчи парти-ялар раҳбарлигида фидокоро-на меҳнат билан социализм дунёсининг иқтисодий ва ил-мий техникавий кудратини мустаҳкамламоқдалар, йирик социал программаларини амалга оширмоқдалар. Қар-дош партиа ва давлатларнинг халқро майдондаги ҳамжи-ҳатлиги мустаҳкамлаш, кўп қирра касб этмоқда. Варшава Шартномаси таш-килот тинчлик, революцион меҳнатнинг содиқ ҳимоячи-сидир. Маълумки, Варшава Шартномаси империалистик доираларнинг социалистик мамлакатлар хавфсизлигига таҳликаси қўчайишига нис-батан зарур жавоб чораси сифатида 1955 йилнинг 14 майда тузилган эди. Ғарб, аввало АҚШ «совуқ уруш-ни» авж олдириб юборди, «эравонлик позиция»дан туриб ҳаракат қила бошла-ди. Вашингтонда 1949 йил апрелда Шимолий Атлан-тика Шартномаси ағрессив ташкилот НАТО Блок-ининг тузилиши — импери-ализм эравонлик сибастининг ифодаси ва социализм душ-манларининг ташкилий жи-ҳатдан шаклланишини бил-дириди. Бу ағрессив блок қар-иб 40 йилдан буюн Евро-панинг сийёсий ҳавосини за-ҳарлаб, қитъа халқларининг тинчлиги ва хавфсизлигига таҳдид солиб келмоқда. Варшава Шартномаси им-периализмнинг ағрессив му-даволарига қарши, инсоният-нинг тинчлиги ва социал та-раққиёти учун курашининг олдинги маррасида турибди. Ҳар бири авиаторлар ва ишчи-солдарнинг тинчлик турмуши кудратли омилидир. Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, Совет Иттифоқи ва Чехослования олий партиа ва давлат ар-

А. РҒЗИЕВ.

Тошкентлик ўқувчилар Сизтлда

ВАШИНГТОН, ТАСС мух-бири Игорь Игнашев хабар беради: Вашингтон штатида напш этдүүлук энг катта ма-ҳаллий «Сизтл таймс» га-зетасининг фотографи шод-ва шўҳчан рақс тушиб тур-ган Мирсултон Мирзаахмед-овнинг суратга олган. Тош-кентлик 12 яшар ўспирин-нинг сурати Совет Ўзбеки-стони пойтахтининг энг вақил-лари Сизтл мактабларининг бирини берган концерт чоғи-да олдинга.

Ўзбекистонлик мактаб ўқувчилари гуруҳининг ик-ки ҳафта меҳмон бўлиб ту-риши АҚШ шимолий-ғарбида-ги бу катта шаҳар аҳолиси учун эса қоландиган воқеа бўлди. «Сизтл» — Тошкент бир-бирларини шаҳарлар ко-митети» ўқувчиларининг ана шу сафарини ташкил этиш-да гоят актив ёрдам берди. Ўзбекистон пойтахтидаги бир неча мактабдан 11 ёшдан 16 ёшга бўлган 16 боладан иборат делегация жавоб ви-зити билан Сизтлга келган-ди. Улар бултур март ойида маҳаллий «Вашингтон мидалл скул» мактабидан келган америкалик тенгдошларини самияний кутиб олганлариди. Совет Иттифонига қилинган сабаб музоамизет Тошкент ва унинг одамлари билан та-нишув Сизтл энг аҳолисида унутилмас таассурот қолдир-ганди.

«Сафар нихоятда қизиқари-ли бўлганди. Биз бир-бири-мизни ҳақиқий тушуниб-етишга ўргандик», — дейди «Вашингтон мидалл скул» мактаби ўқувчиси Мара Ко-линова. Бундай бориш-келиш-лар халқро муносабатларни ривожлантиришга ёрдам бе-ришига шўбха йўқ, деб таъ-кидлади у.

Тошкент билан биродар-лашган АҚШнинг шимолий-ғарбий соҳилдаги шаҳар — Сизтл аҳолиси Ўзбекистон вақилларини қабул қилар экан, худди шундай меҳмон-дўстлик қилиш ҳаркатида бўлди. Болалар Сизтлда ҳа-миша олдий оилаларда яша-дилар ва бу нарса америка-ликларнинг ҳаёти ва турму-ши билан яқиндан танишиш-га имкон берди.

Вашингтон штатининг гу-биратори Бут Гарднер ва Фавзл шаҳрининг ҳокими Чарльз Робер энг тошкент-ликларни қабул қилди. Олдий

КАТМАНДУ

БЕШИНЧИ МАРТА ДУНЁ ЧЎҚҚИСИДА

Непалнинг махшур алуининг энг Сунгад Шерна дунёнинг энг баланд чўққиси Эверестга (8848 метр) бешинчи марта кўтарилди. Шундан қийиб, у Химоял тоғдаги бу чўққига чикши сонм жоктадан «улоқ чөлмон» бўлди. 33 яшар Шерна Непал, Кхтой ва Япо-ния вақилларидан иборат 252 киши иштирокда ўтказилган халқро Химоял экспедиция-си составида ана шу рекорд

кўтарилиши эришти. Экспеди-ция киши гуруҳига бўлиниб, жанубий ва шимолий ёнбағри-лар бўлиб бир-бири билан учрашши учун чўққига чиқиб борди. Чўққига экспедициянинг 14 аэзоси бўлди. Шулар қатори-да уч ошо телеоператори пла-нетанинг энг баланд нуқтаси-да Бевосита репортаж олиб борди. [ТАСС].

ОЛИЙ ТАЪЛИМ: ҚАЙТА ҚУРИШ МУАММОЛАРИ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ИНЖЕНЕРЛАР КЕРАК, АММО...

кетма-кетликда ривожланти-риб бериши лозим. Мактаб-ларда физикадан назарий саволларга ёзма жавоб қай-тариш талаб этилмаслиги ту-файли абитуриентларда фи-зика ҳодиса ва қонунлар мо-ҳиятини ёзма баён этиш таъ-жирбаси йўқ ҳисоб. Ай-рым ёзма ишлардан жавоб-лар китоб саҳифаларига шу қадар мос бўладик. Худди айнан китобдан кўчириб ол-ган деб ўйлаб қоласан. Оч-тининг айтганда, абитуриент-лар китобдан кўчириб олиши учун атайлаб шароит яра-тилади. Нима учун?

Физика вариантларини учта масала билан тузиш одат тусига кирган. Атар киринг имтиҳонлари ўтказиш қонун-ларига риоя қиландиган ша-ронларда бу вариантлар им-тиҳон олувчи ўқитувчиларга тақдир этилди, уларнинг жа-воби аъло бўли билан тақ-дирланиши эҳтимолдан узоқ. Бизнингча физикадан ёзма имтиҳон вариантларида на-зарий саволларга жоғат йўқ. Вариантларда турли қийин-ликдаги бир неча масала бўлгани маъқул. Чунки фи-зикадан масала ечиш учун шу масала заминада ётган ҳодиса ёки қонунлар ҳақида маълумотга эга бўлиш ке-рак. Зеро, абитуриент маса-лаларни қанчалик тўғри ен-дишлигига қараб унинг физи-кага оид билимига эмас, балки фикрлаш қобилияти ҳақида ҳам ҳулосага келиш мумкин. Шунингдек, мате-матика вариантларида ҳам турли қийинликдаги, ҳа-ттоки жуда элементар ҳисобла-ган касрлар устидagi амал-ларга оид мисол ва масала-лар бериш мақсадга муво-фиқдир.

ди олимлар, педагоглар бу ер-да мустаҳкамлаш билан бир-ла шу соҳа ўқитувчилари таъ-бирғарлиги марказлар ту-жудга келтириш мақсадида мувофиқдир. Ўқитувчилар малакасини ошириш вази-фасини ҳам шу марказлар эи-масига юклал фойдала бў-лади. Шу мақсадда ўқитув-чиларни мактаб программа-сига оид материаллар бил-ан 2—3 ойлик курсларда чуқур таништириш, сўнг уларни яқиндги имтиҳондан ўтказиш, билими савабзиги аниқланган ўқитувчиларни эса ўқитиш ишларидан чет-латиш лозим.

Турғунлик даврида кўпгина соҳаларда, хусусан, пах-тачилик соҳасидаги кўшиб ёшилар, порахуриликлар, соғлиқни сақлаш соҳасидаги аянчи аҳвол ҳақида Бу-туниттфок телевидениеси-да берилди, матбуотида ери-тилади, уларни бартараф эти-ш чоралари кўрилади. Маориф соҳасидаги аҳвол эса янада аянчи ва ташвишдир. Мазкур вазият ҳақида мар-казий «Учительская газета» 1985 йил 14 ноябрь сонида «Ўқитувчининг обрўси» («Престиж учителя») деб номланган бош мақолада қар-идаиларни ёзади: «...Ўз-бекистонда, масалан, ҳа-тто фақуллада вазиятга ҳам қўлланяладиган сафарбар-лик ибораси фойдаланила-ди. Чунки у ҳар қандай оғир шароитларга — антисанитар-лик, нормадагидан кўп иш-куни, ўта сифатсиз таомлар, Сафарбарлик дабдабали ва-тадарлар бандларини ин-шонитириш билан ўтади. Ўқини қайтиш вақти ҳақи-да эса «шивирлашиб» гап-лашадилар. У базъан жой-ларда ноябрда, базъан жой-ларда эса декабрь охирида амалга олади. Ўқувчилар-нинг ярми тугайтган бўлса-да, болалар ҳади ўқини бошлаганлари йўқ. Зеро ўқини ҳақида ногора чалиш-нинг ҳожати бўлмас керак. Бевора болаларни неча ўқувчиларни йўқотадилар».

Институтда бир ўринга таъминан ички ариза туши-ди. Одатда, биринчи имти-ҳон математикадан ўткази-лади. Имтиҳон барча кон-даларга амал қилиб ўткази-ладиган бўлса, биринчиси-дан ўтган абитуриентлар со-ни институт қабул плани-га тенг бўлиб қолади. Лекин план бақариллишини таъминлаш керак. Шунинг учун турли «тадбирлар» қў-риладик, уларнинг самараси туфайли математикадан со-нов-омон ўтиб, физикадан имтиҳонга кирган абитури-ентлар сони қабул планига деярли тенг бўлади! Энди шу абитуриентларни сақлаб қолиш «чоралари» қўри-лаб ва институт қабул плани бақарилди. Студентлик са-фига қабул қилинган бу ёш-лар беш йил мобайнида олий техника ўқув юрталари-да, аввал, фундаментал фан-лар билан, кейинчалик, ихти-сосликларига оид махсус фанлар билан шугулланиш-лари керак.

Имтиҳон вариантлари ша-ҳар ва қишлоқ мактаблари-нинг ўқинчи синфларида си-новдан ўтказилиши шарт. Синов ўтказиш жараёнига мактаб раҳбарлари, олий мактаб ўқитувчилари ҳақ олдидаги бурчларини чуқур ҳис қилган ҳолда илҳот жиддий ёндашишлари керак. Фикринича, ўқувчиларнинг бешдан бири илҳот баҳога

лар йиғиб олинган, абитури-ент иштирокида текшири-лса яхши бўлади. Ёзма иш-ни текшириш жараёнида ўқи-тувчи абитуриентга йўнал-тирувчи савол бериб кўриб, қишлоқ мактабини тугалла-ган ёшлар билиминини объек-тивроқ баҳолашга эришяди.

Шаҳримиздаги профес-сорлар массини ва шифокор-лар шаҳарчасида истифокат қиландиган олимлар, етакчи педагоглар шу райондаги 29-ва 249-мактаб ўқувчиларига методик ёрдам кўрсатиши, ўқувчилар учун консульта-циялар уюштириши аълана-га айлиниб қолган. Пойтахт-даги олимлар ва методист-педагоглар шу ташаббусга қўшилиб, мактабларга жа-моатчилик асосида ёрдам кўрсатсалар, маориф иши-ни қайта қуришдек умумхал-қини саамарали ҳисса қўш-ган бўладилар.

Оливинг шудрат деб атал-ган ташаббус қишлоқ хўжа-лигида кенг қулоч ёймоқда. Лекин ота-оналар семимли фарандларнинг ўқувчилик давридаги асосий вази-фасини эканлигини унутмас-ликлар, болаларнинг ўқини-дан бўш вақтларини бутун-лай дала ишлари билан банд этмасдан уйда дарс таъбирлашларига ҳам шароит яратишлари лозим.

Х. ФОЗИЛОВ, Ўзбекистон ФФП Фанлар академиясининг академи-ги.

О. АҲМАДЖОНОВ, Тошкент политехника институту профессори.

Афсуски, турғунлик дав-рида студентларнинг мактаб билимидаги камчиликларини эътиборга олиб, ўқитишни ташкил этиш ўрнига олий ўқув юрталарининг раҳбар-лари «институт шон-шўҳра-ти» ҳақида қайғурдилар. Ўқитувчиларни эса улар-нинг дарс бериш маҳорати, илмий ва методик меҳнат-ларини асосида эмас, балки студентларнинг имтиҳон ва зачет варақаларидаги ижо-

ди олимлар, педагоглар бу ер-да мустаҳкамлаш билан бир-ла шу соҳа ўқитувчилари таъ-бирғарлиги марказлар ту-жудга келтириш мақсадида мувофиқдир. Ўқитувчилар малакасини ошириш вази-фасини ҳам шу марказлар эи-масига юклал фойдала бў-лади. Шу мақсадда ўқитув-чиларни мактаб программа-сига оид материаллар бил-ан 2—3 ойлик курсларда чуқур таништириш, сўнг уларни яқиндги имтиҳондан ўтказиш, билими савабзиги аниқланган ўқитувчиларни эса ўқитиш ишларидан чет-латиш лозим.

Турғунлик даврида кўпгина соҳаларда, хусусан, пах-тачилик соҳасидаги кўшиб ёшилар, порахуриликлар, соғлиқни сақлаш соҳасидаги аянчи аҳвол ҳақида Бу-туниттфок телевидениеси-да берилди, матбуотида ери-тилади, уларни бартараф эти-ш чоралари кўрилади. Маориф соҳасидаги аҳвол эса янада аянчи ва ташвишдир. Мазкур вазият ҳақида мар-казий «Учительская газета» 1985 йил 14 ноябрь сонида «Ўқитувчининг обрўси» («Престиж учителя») деб номланган бош мақолада қар-идаиларни ёзади: «...Ўз-бекистонда, масалан, ҳа-тто фақуллада вазиятга ҳам қўлланяладиган сафарбар-лик ибораси фойдаланила-ди. Чунки у ҳар қандай оғир шароитларга — антисанитар-лик, нормадагидан кўп иш-куни, ўта сифатсиз таомлар, Сафарбарлик дабдабали ва-тадарлар бандларини ин-шонитириш билан ўтади. Ўқини қайтиш вақти ҳақи-да эса «шивирлашиб» гап-лашадилар. У базъан жой-ларда ноябрда, базъан жой-ларда эса декабрь охирида амалга олади. Ўқувчилар-нинг ярми тугайтган бўлса-да, болалар ҳади ўқини бошлаганлари йўқ. Зеро ўқини ҳақида ногора чалиш-нинг ҳожати бўлмас керак. Бевора болаларни неча ўқувчиларни йўқотадилар».

кўтарилиши эришти. Экспеди-ция киши гуруҳига бўлиниб, жанубий ва шимолий ёнбағри-лар бўлиб бир-бири билан учрашши учун чўққига чиқиб борди. Чўққига экспедициянинг 14 аэзоси бўлди. Шулар қатори-да уч ошо телеоператори пла-нетанинг энг баланд нуқтаси-да Бевосита репортаж олиб борди. [ТАСС].

Бухоро район марказий касалхонаси коллективи Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик учун урушга қарши ҳаракат ҳафталигида фаол иштирок этмоқда. Бу ерда кўп кишилик митинг бўлди. Митингга коллектив аъзолари катта эътибор билан катта раҳбарларнинг ҳамроҳлигида бўлишди. Галасий аҳолиси ҳам иштирок этди. — Мен 11 фарзандимнинг ҳаммаси тинч осмон остида

Фарзандларимиз тинч осмон остида яшашсин

яшашин истайман, — деди Қаҳрамон она М. Раҳмонова. — Шу сабабли, мамлакатимиздаги барча оналар қатори Коммунистнинг партия ва совет давлатининг тинч-

ликсавар тақдирини қўллаб-қувватлайман. Яхши ниятдаги барча кишилар Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлашларини ҳам-

да ер юзиданги барча оналар ўз фарзандларини уларнинг келажигини ҳавотирга тўшмай тарбиялашлари нима юзидан истардим. (ЎзТАГ мухбири).

рани А. Қулбоев, ҳамшира М. Аҳмедова, сўзга чиққан бошқа кишилар врачларнинг олижаноб вазибалари ҳақида, сайёрамизда тинчликни мустаҳкамлаш зарурлиги ҳақида гапирдилар.

Ҳоғиса ГАММА НУРЛИ... НАЙЧА

Санитария самолёти «Среднефтегастрой» трестига қарашли 61-қурилиш бошқармасининг радиотив нур теккан икки ходимини доволанга Москвага олиб кетди.

Уларнинг иккалови ва яна бир ходима Гаали-Чимкент газ қувири қурилишида дала тадқиқот лабораторияси хизматини бажардилар. Улар аниқ ва самарали прибор — гамма дифектоскоп ёрдамида қувиридаги чокни сифатини назорат қилиб турдилар. Бу прибор ишламай қолди. Бундай ҳолатларда ишнинг тўхташи, аҳолини бошқармаларга маълум қилиш керак эди. Лекин улар тегишли билдирди ва зарур иқозатномалари бўлмагани ҳолда приборни очиб, нуқсонини тўзатмоқчи бўлдилар. Бу пайт аллақандай кичик бир «деталь» ерга тушиб кетди.

Бу нарса ирийдий радиотив изотопи — металлга нур бериб, нуқсонини кўрсатадиган гамма нур манбаи сонинган найча эди. Лекин ходимлар бундан биладилар. Хаттоки, найчанинг ўзи қандайдилар ҳам билмасдилар! Шундай қилиб, уни бир-бирларига узатиб текширган бўдилар. Хуллас, бу иш аллақимнинг дозиметрга боқиб қириш ҳаёлига келмагунча давом этди...

Лекин шунда ҳам эски замонларнинг одати амал қилверди: ҳақ гапни айтмай, уни суваб юбормоқчи бўлишди. Афтидан улар содир бўлган воқеани яна бир кун яшироқчи бўлдилару, лекин соғлом фикр устунилик қилди ва шундан кейингина ниҳоят 6-қурилиш бошқармасига тўпалон кўтарилди.

Бундан олдин ҳам аҳолига ўзбекистон Фанлар академиясининг касалхонасига ётирилган, қўнғили тўқ қилиб қўйилган, уларнинг ҳаётига ҳеч нарса хатар солмади, аёл касалхонадан даволаниб чиқди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш вазирлигининг радиотив хавфсизлик бош мухторасиси В. Вайнштейн бу ҳодисани шарҳлаб бундай деди:

— Бундай ҳодисалар камдан-кам бўлади, сўнгги марта бундан 27 йил аввал нур билан жароҳатланган кишини кўргандик. Энди маълум бўлишича, 6-қурилиш бошқармасида ҳам, трестда ҳам гамма дифектоскопларнинг ўқини устидан, изотопли приборларни ишлатиш қондалари рион этиш устидан назорат бўнаштириб юрилибди, хавфсизлик техникаси талаблари рион этилмади. Бошқармага қарашли медицина-санитария қисми ишда кўп камчиликлар бор.

«Среднефтегастрой» ва газ ва саноат корхоналарини қуриш вазирлигининг раҳбарлари эса бу ерданги ҳодисага жуда жиддий қарашди. Қаттиқ текшириш олиб боришда, айбдорларнинг кўпи жазоланди.

Ю. КРУЖИЛИН, (ЎзТАГ мухбири).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

1988 йил 17 МАЙДАН 18 МАЙГАЧА ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИНИНГ АГРОСАБИ

Тошкент область Агросаноат комитетининг Ўртавул районлараро моддий-техника таъминоти корхонаси базасида

(Ўртавул посёлкаси) Ўзбекистон ССР, Қозғоғистон ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР ва Туркменистон ССР Давлат агросаноат комитетларининг иштирокида ортқица ва фойдаланилмай келган товар-материал жиҳозларини сотиш юзасидан

РЕСПУБЛИКА ЯРМАРКАСИНИ УТКАЗАДИ

Тошкент шаҳри ва Тошкент области барча корхоналари ва ташкилотлари раҳбарлари ва мутахассислари ярмарка ишида иштирок этишга таклиф этилади.

ОТПУСКАГА—«ЛОМО-КОМПАКТ» БИЛАНИ

Бу фотоаппаратнинг энг диққатга сазовор хусусияти унинг ихчамлигидир. Уни бемалол чўнтакда ёки аёллар сумчасида олиб юриш мумкин.

«ЛОМО-КОМПАКТ» — экспозициялар автоматик программа асосида ишланадиган кичик ҳажмли шинали фотоаппарат бўлиб, унда 35 миллиметрли оқ-қора ва рангли пленкада суратла олиш мумкин.

Объективи — нег бурчакли, юқори ечим хусусиятига эга.

Фотоаппарат кадрларни санаб чиқариб ташлайдиган мослама билан таъминланган.

Баҳоиси — 75 сўм.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИН РЕКЛАМА-КОММЕРЦИЯ ТАШКИЛОТИ. «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

АСПИРАНТЛАР ВА ИЛМИЙ ИШ ЁЎЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ЭКОНОМИКА ИНСТИТУТИ МАЪЛУМИ ҚИЛАДИ

Сўсий иқтисод фанидан кандидатлик минимумини тошириш бўйича ИМТИХОН СЕССИЯСИ 20 МАЙДАН 20 июнгача УТКАЗИЛАДИ

Адрес: 700170, Тошкент шаҳри, Муининов кўчаси, 9-уй. Телефон: 62-93-26.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХУЖАЛТ ИСТИТУТИ 14 МАЙ СОАТ 15.00 да

«ОЧИК ЭШИКЛАР» КУНИНИ УТКАЗАДИ

Очиқ эшиклар кунинда институт кириши хоҳлаган абитуриентлар қатнашини мумкин.

Адрес: 700063, Тошкент шаҳри, 83-алоқа бўлими, Олмазор кўчаси, 183-уй. Институтга метрода («Халқлар дўстлиги» ва «Ўзбекистон» станциялари), 2, 3, 7, 12, 14-троллейбуслар ва 51, 7, 11, 13-автобусларда («Гафур Гулом майдон» бекати) бориш мумкин.

В. Д. Журин номидаги Ўрта Осие ирригация илмий-тадқиқот институтини «САНИИРИ» ИЛМИЙ-ИШЛАВ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ дарлардаги сув оқимини комплекс бошқариш бўлими; ГМС экономикаси ва уни ташкил этиш, илмий ташкилотларни бошқариш лабораторияларининг катта илмий ходимлари

вакант вазибаларига КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — 20 майгача.

Адрес: 700187, Тошкент шаҳри, 4-Қорасув массиви, 11-уй.

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИН СТАДИОНИДА 15 МАЙ СОАТ 17.00 да СССР 51-ЧЕМПИОНАТИ УЧУН

Илганин «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ШИННИИ» (Ярославль) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Танаффус вақтида спорт-бузим лотереяси ўйналади. Лотерея билетларининг сериал номерлари 018001 дан 018000 гача.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

куриш прожектори 22.15 — Сатор Турсуни. «Ситораи корвокуш». Телеспекталик. 23.15 — «Севини ҳақида қуйлайман». Фильм-концерт.

РАДИО

Биринчи программа. 8.30 — Ўзбек халқ кўшиқлари. 9.30 — Ёшлик. 10.15 — «Дугоналар». 11.30 — Ёшлик. 12.10 — Строн. тель. Ўзбекистана. 12.30 — ЎзССР халқ артисти Г. Ёқубов нуқрайди. 12.50 — Шейрий даҳзалар. 13.00 — Ўзбекистон

чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Кишлоқ хўжалик ходимлари учун ишти. тириш. 15.30 — Аланга. 16.00 — Совет Иттифоқига хизмат қила. ман! 17.00 — Қўшиқ шинавал. далари хузурида меҳмонда. 18.15 — Варшава Шартномаси имзоланган кунга. 18.30 — Ассалом келмак! 19.20 — Ёш. лик. 19.50 — Халқор кунда. лик. 21.00 — Шанба оқшомида. 22.45 — «Лагзи» ансамбли ик. рон ўтади. 23.00 — Оқшом тў. қилларда.

Редакция адреси: 700063, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-08.

Газетамизнинг шу йил 15 апрель сонида босилган «Бир оила фожиаси» сарлавҳали мақола жамоатчилиқда катта қизиқниш уйғотди. Редакцияга узулсуз келиб турган хатлар шундан далolat беришти. Қуйида улардан бир нечтасини ўқийсиз.

Врачман. 1960 йилдан бунён болаларнинг саломатлиги йўлида меҳнат қилиб келилман. Вазирам тақозоси билан республикамизнинг қўнғили яволига боришга тўғри келган. Туғуруқхоналарда бўлганда чақалоқларнинг ташлаб кетаётган аёлларни кўрганман. Ҳа, ана шундай бемехр, қаҳри қаттиқ кимсалар ҳам бор. «Бир оила фожиаси» мақоласида ёзилган Нафиса она эса тамоман бошқа олам. У ўз фарзандларига ҳақиқий оналик қилди. Ўғилларидан бири бўлмиш Абдужаббор буни билмади.

Онадан туғилган чақалоқнинг ҳамаси бир-ку, ахир! Абдужаббор бирданга арақ-хўр, кантироз бўлиб қолмагандир?! Бизнингча, у ёмон кишилар билан улфат бўлиб юрган. Ушалар уни йўлдан оздирган.

А. САЙДАҲМЕДОВ, медицина фанлари номдодати. Тошкент шаҳри.

Гарчи катта гуноҳ қилган бўлса ҳам, мен Абдуманнопнинг бундан кейинги ҳаётига да ҳалоқ меҳнати билан айлурт ишончини қозонишига тийлашдимман.

Р. НУРИДИНОВА, Газалянт шаҳри.

Бир тасаввур қилиб кўриниб, Абдужаббор Аширов уч йилдан бери ҳеч нарда ишламай, кантирозлик қилиб юрган. Наҳотки, ўтган уч йил ичида участка инспекторининг нигоҳи бирор марта ҳам Абдужабборга тушмаган бўлса?! Ахир, унинг қўлида, участкасида истиқомат қилувчи тарбияси оғир ўсимлар, қамоқ муддатини ўтаб келиб ишлаётганлар, меҳнатга бўйни «ёр бермайдиган»лар ҳақида аниқ маълумотлар бўлиши керак эди-ку?! Агар инспектор онла аъзолар маҳсууси сигнал беришини кутиб турмасдан, Абдужаббор билан алоқида суҳбатлашиб, зарур чора-тадбирларни қўриб қўйганда ўша муҳим воқеа содир бўлмасмиди? Демак, икки нафар кишининг ҳаётдан бевақф қўз юмишига инспектор ҳам муносиб «ҳисса» қўшган. Хулоса қилиб айтганда, инспектор ана шу «хизматига» яраша жаозасини олиши лозим! Ана шундай қилинса, ишт қолдирган кўчганда ҳаракат қиладиган

участка инспекторларининг кўзлари мошдек очиларди. Х. РУСТАМОВ, Андижон области.

«Ҳар ким эканини ўради, деб бежиз айтилмаган. «Шарқ ҳақиқати» маҳалласидан Ашировлар хонадонда бўй берган фожианинг асосий қидизи аввало,

Мақоламизни ўқиб

«БИР ОИЛА ФОЖИАСИ»

онлада, кейин маҳалла комитети аъзоларининг лоқайдлигида деб ҳисоблайман. Жамоатчилик ўз таъсирини шу хонадонга ўтказиши керак эди.

Т. ҚОСИМОВ, Чуст район, Шўрубўлоқ қишлоғи.

Ўғил-қизларимизни турмуш қуришга тайёрлашимиз керак, янги оила қиз ва йигитининг ўзаро розилиги билан яратилиши шарт. Бизнингча, Абдужаббор турмуш қуришга тайёр бўлмаганга ўхшайди. Шу боседан ҳам у ўз оиласининг, фарзандларининг қадрига етмади.

М. АЛИҚУЛОВ, Жеззаҳ шаҳри.

Мақоладан ўқиб чиққан буюк бобомиз Алишер Навоийнинг шу табарруқ сўзларини эдимга келди: «Ақли одам эл хатосини кўриб, хулоса чиқаради. Бунни у хатосини бошқалар сезишдан ва юзига солишдан олдин қилади». Тошкент шаҳрининг «Шарқ ҳақиқати» маҳалласида содир бўлган фожиа кўпларнинг кўзини очтишга яношаман.

Султон РАСУЛИЙ, ишчи.

Собир Раҳимов район суди томонидан Абдуманноп Ашировни янги тарбиялаш вазираси Тошкент чинни заводи коллективига топширилгани мақсадга мувофиқ

бўлган. Зеро, коллектив катта куч, у ҳар қандай вази-фани рўббага чиқара олади.

Б. МЕЛИБОВЕВ, ишчи. Фарғона области, Оқуибобоев райони.

Қадри ота-оналар! Фарзандларимизни эрқа, ишбемас, шахсиятлараси қилиб тарбиялаймикин. Нимани истасалар шунни муҳайи қилиб беравермайлик. Мақтаб коллективин билан маслаҳатлашиб иш тутишни эслади чинқармайлик. Улар олим бўлмасаларда, одам бўлиб воғта етсинлар. Ана ўшан-

сида истиқомат қилган Абду-раҳмон ота оиласи бошига шунчалик қора кунлар тушса?! Маҳалла ақли бундан қаттиқ қайғурган, шубҳасиз Аммо нима фойда?! Шорир Мақсуд Шайхзода айтганидек:

Дўстлар, ахшларини авайлаб сақланг, Салом деган сўзининг салмоғини оқланг. Ўлганда юз соат йиғлаб тургандан Уни тириликда бир соат йўқланг. ...Абдужаббор бир куннинг

да биз, ота-оналар ўз маъсадимизга эришган бўламиз. М. РАЖАБОВ, уруш ва меҳнат ветерани. Қўқон шаҳри.

Ота-она олдиданги ўз фарзандлик бурчини бажармаган ўғил-қизларини энг тубан кишилар деб биламан.

М. ОТАЕВА, Тошкент Давлат университетини лаборанти.

Мен икки фарзанд онасиман. Оналар ўз фарзандларини гуноҳини кечирмай, ёмон қилмишини яшириб келадди. Нафиса она ҳам шундай фазилат эгасидир. Маҳалла комитети, милиция органи Абдужабборни тартибга чиқирганда эди, кўнгилсизлик юз бермасди. «Сўнги пўшаймон ўзининг душман», — деган нақл бор халқимизда. Мен шунини истардимки, бу фожиа сабаб ҳамма эркакларимиз оналарни эътизоллаб, ҳурматлаб, қадрласалар. Азиз меҳри дарё, фарзандларга нисбатан қаттиққўрқоқ бўлинг! Ошкоралик дари онамиз, жасорати ва қалби қайноқ онажоларим, бизнинг камчиликларимизга ошқора муносабат бидири-

М. МИРЗАМАХМУДОВА, Тошкент шаҳри.

Ушбу мақоладан ўқиб ҳайрон бўлиб қолдим. Наҳотки, «Шарқ ҳақиқати» маҳалла-

К. ТўЛАЕВ, Навоий области, Кармана шаҳри.

«Бир оила фожиаси» сарлавҳали мақолада еттичи

ниқда грессмейстер Ульф Андерссон билан дураг қилгач, орадаги фарқи сақлаб қолди ва биринчи — бош совринни олди.

Бу турнир тугаши билан Канаданинг Сент-Жон шаҳрида тож талабгорларининг нимчорак финал матчири бошланч кетди... Натияжалардан хабардорсиз. Қузда ўтадиган тож талабгорлари чорак финал матчирининг биттасида Карповнинг чекига исландиялик навқирон, салҳоятли грессмейстер Ноҳан Хьяртарссон тўшганини ҳам биласиз. Ҳозирча Г. Карпов билан баҳаслашадиган саниқ грессмейстер умиддор...

«Конкурс-88»: Ўн саниқ-зични топириқ (2-диаграмма)

Масала. Беш юришда мот. Бу — охириги топириқ. Муҳлат — бир ҳафта.

«Бир оила фожиаси» сарлавҳали мақолада еттичи

Э. ШИДАВЛАТОВ, Советобод райони.

Бизнинг уйда ота-онамиз бўлмаса, шу кўнги оватимиз ичимизга тушмайди. Меҳрибонларимиз уйда бўлишса, дастурхон атрофида ҳамма шод-хуррам бўлиб ўтиради. Уларнинг бирини ой деймиз, бирини кўш.

Т. МАТЕҚУВОВА, Амурдарё райони.

СПОРТ

Шахмат бурчаги

Халқаро арбитр М. МУҲИДИНОВ бошқаради

ТОЖ ТАЛАБГОРЛАРИ

Севилядаги қрийн матчи тугаб, орадан икки ҳафтача ўтгач, жаҳон эс-чемпиони Анатолий Карпов Голландияга йўл олди.

Европада ўтказиб келинаётган иккинчи шахмат турнирини алоҳида кўрсатиб ўтса арзийди. Биттан 1895 йилдан бери давом этиб келаятган Гастингс (Англия) янги йил шахмат фестиваллари бўлса, иккинчиси 1938 йилдан бунён Голландияда урф бўлиб қолган шахмат фестивалидир. Ярим аср муқаддам Амстердамда ўтган биринчи мусобақада Алексин, Капабланка, Эйве, Флор сингари сардорлар қаторида Ботвинник, Керес, Файн каби истеъдодли ёшлар қатнашган ва у «АВРО-турнир» номи билан шухрат қозongan эди.

Мана шундай турнир (эндиликда фестивалга айланган)ларнинг эллитинчиси шу йил январь ойининг ўрталарида бўлиб ўтди. Унда тўнчи мамлакатдан 14 нафар дондор грессмейстер иштирок этди. Улар орасида Анатолий Карпов ҳам борлиги

фестиваль нуфузини оширган билан турган гап.

Э. Карпов қатнашар экан, Карпов жаҳон биринчилигини янбабдаги туркум мусобақаларини тож талабгорлари ўртасидан чорак финал матчиридан бошланч билса-да, шахсан ким билан учрашини ҳади билмасди. Вен-ан-Зее (Голландия)даги мусобақанинг охирида А. Карпов венгриялик грессмейстер Фарогани енгтач, танҳо пешқадам бўлиб олди. Мана ўша партия:

А. Карпов — И. Фарого Французча ҳимоя

Бу партияда венгриялик грессмейстер севадиган вариантдаги назарий баҳс давом эттириди. Карпов жуда аниқ ўйнаб, кичик устуликни сақлаган ҳолда қораларнинг ташаббускор ҳаракатларининг авж олишига йўл қўймади.

1. e4 e5 2. d4 d5 3. Кс3 Сb 4. e5 c5 5. a3 Сс3+ 6. b6 Кс7 7. Фg4 Фс7 8. Фg7 Лс8 9. Ф:h7 e4 10. Ке2 Ке6 11. f4 Cd7 12. Фd3 de 13. Ф:h7 Ке5 14. Лb1 Лс8 15. Cd2 b6 16. g3 Фb7 17.

Фd3 Ке7 18. Лg1 Лс4 19. g4 Кh4 20. Лg3 Фс8 21. Лb2 Кhg6 22. Лf3 Ке6 23. Лf2 Лh8 24. h4 Фd8 25. Фg3 Фс7 26. Лf3 Фс5.

(1-диаграмма)

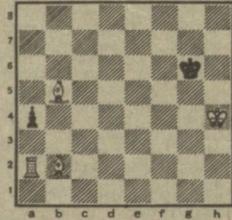

27. Крд1 Лa4 28. Лс3 Фс7 29. Ке1 d4 30. Лb3 Ка5 31. Лb4 Кb7 32. Лa4 Сd4 33. Лb4 Фd7 34. Кh3 d3 35. Ф:d3 Ф:d3 36. С:d3 С:h3 37. Л:h3 Ке5 38. Лс3 Кре7 39. Сf1 Лd8 40. Лс4. Қоралар таслим бўлди, чунки икки пивдата арзиғулик ҳеч вақо йўқ.

Охириги 13-турда Карпов ундан атиги ярим оқ орда келаятган швейцария та-

ниқда грессмейстер Ульф Андерссон билан дураг қилгач, орадаги фарқи сақлаб қолди ва биринчи — бош совринни олди.

«Конкурс-88»: Ўн саниқ-зични топириқ (2-диаграмма)

Масала. Беш юришда мот. Бу — охириги топириқ. Муҳлат — бир ҳафта.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

MT-I. 7.00 — «120 минут». 9.00 — Халқ чоғуларини сано. лари. 9.30 — Нега ва нима учун? 10.00 — Хужжатли фильм. 10.40 — Арфа қавартиги чақалди. 10.40 — Хужжатли фильм. 11.10 — Кўнги шаҳарда йиққа учурашувлар. 11.55 — Ҳамама учун ва ҳар бир ишчи учун. 12.25 — Социалдан мамлакатларда. 12.55 — Хотира мақолалари. 13.15 — Танишнинг ёш кинематографлари. 14.30 — «Москва юлдазилари». Концерт. 16.45 — Муъжизасиз-муъжиза-

лар. 17.55 — Хужжатли фильм. 18.15 — Халқор ҳаёт: Бош редакцияси таништиради. 19.15 — «Жек Востмеринг» — америкалик. Вадий фильм 1 ва 2-сериялар. 21.30 — Времи. 22.00 — Қайта қуриш прожектори. 22.10 — «Шанба оқшомида». 00.20 — Янгиликлар.

15.25 — «Даллат чегараси». Вадий фильм. Вешинчи фильм. 1- ва 2-сериялар. 17.40 — Рекамала. 17.45 — «Прохиндида ёни жойида югуриш». Вадий фильм. 19.15 — Таллабарнинг табиоан учурашувлар. 20.30 — Хайли тун. Кичиниктоялар. 20.45 — Духовий музокила фильм. 21.00 — Хужжатли фильм. 21.20 — Қайта қуриш прожектори. 21.30 — Времи. 22.00 — Спорт-физкультура программа. си.

Тингланг, томоша қилинг

14 МАЙ, ШАНБА

ЎЗТБ-1. 8.00 — «Ассолому алайкум». 9.30 — Телефильм. 9.50 — «404 қаред». Вадий фильм. 11.05 — Вустон. 12.05 — Спорт кинолентамаси. 12.50 — Нисон ва замин. 13.50 — Нисон ва